

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-1-03-041/25-20651/4

Podgorica, 03.07.2025. godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA FINANSIJSKI SISTEM I KOORDINACIJU POLITIKA, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka

Veza: Vaš akt br. 1-03-041/25-20651/3 od 02.07.2025. godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, navodi se da za implementaciju nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, kao i da iz zakona i podzakonskih akata ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STEČAJU I LIKVIDACIJI BANAKA**

Član 1

U Zakonu o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list RCG“, broj 47/01 i „Službeni list CG“, br. 62/08, 44/10, 72/19 i 113/24) u članu 2 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Postupak likvidacije sprovodi se i nad bankom kojoj je Centralna banka oduzela dozvolu za rad, na osnovu odluke Skupštine akcionara banke o prestanku rada banke (u daljem tekstu: dobrovoljna likvidacija).“

Član 2

U članu 6 stav 1, članu 23 stav 2, članu 25 stav 1, članu 42 stav 1 i članu 49 stav 2 poslije riječi: „oglasnoj tabli“ dodaju se riječi: „i internet stranici“.

Član 3

U članu 13 stav 2 tačka 11 tačka na kraju teksta zamjenjuje se tačkom-zarez i dodaje se nova tačka koja glasi:

„12) osigura čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije, uključujući i informacije o stvarnim vlasnicima bankarskih računa, tokom trajanja stečajnog postupka, u skladu sa zakonom.“.

Član 4

U članu 17 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Troškove u sudskim sporovima u vezi sa upravnim aktima iz stava 1 ovog člana snosi banka.“.

Član 5

U članu 24 tačka 6 riječi: „svoje dugove“ zamjenjuju se riječima: „svoja dospjela dugovanja“.

U tački 7 poslije riječi: „oglasnoj tabli“ dodaju se riječi: „i internet stranici“.

Član 6

U članu 29 stav 3 riječ „guvernera“ zamjenjuje se riječju „Savjeta“.

Član 7

U članu 31 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kamate na potraživanja banke prema dužnicima nastavljaju da se obračunavaju i tokom trajanja stečajnog postupka.“

Član 8

U članu 39 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:
„Prijava potraživanja iz stava 2 ovog člana sadrži:

1) podatke o povjeriocu:

- naziv/ime i prezime,
- poreski identifikacioni broj/JMB fizičkog lica,
- sjedište/prebivalište,
- broj transakcionog računa,
- kontakt podaci;

2) podatke o potraživanju:

- pravni osnov potraživanja,
- datum nastanka potraživanja,
- iznos dospjelog potraživanja (sa iznosom glavnice i kamate);

3) originalna dokumenta ili ovjerene kopije dokumenata kojima se dokazuje pravo potraživanja;

4) zahtjev povjerioca u pogledu glavne stvari i sporednih zahtjeva, činjenica na kojima se zahtjev zasniva, dokaze kojima se utvrđuju ove činjenice, kao i druge podatke prema zakonu kojim se uređuje parnični postupak u pogledu podnošenja i sadržine tužbe.“.

U stavu 3 riječi: „stava 1“ zamjenjuju se riječima: „stava 2“.
Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 9

U članu 44 stav 2 poslije riječi: „stečajnog odbora“ dodaju se zarez i riječi: „i u slučaju da prethodno nadmetanje iz stava 1 ovog člana nije uspješno ili nije moguće“.

Član 10

U članu 46 stav 1 riječ „davanja“ briše se.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Stečajni upravnik je dužan da kvartalno sačinjava i na oglasnoj tabli i internet stranici banke objavljuje izvještaj o prodaji imovine, stanju stečajne mase i iznosu ukupnih preostalih potraživanja.“.

Član 11

U članu 50 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nakon donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, stečajni upravnik, odnosno stečajni odbor je dužan da preda na čuvanje Centralnoj banci poslovne knjige i dokumentaciju banke u vezi sa sprovedenim postupkom stečaja.“

Član 12

U članu 52 stav 3 riječi: „registarskom sudu“ zamjenjuju se riječju „CRPS“.

Član 13

Član 53 briše se.

Član 14

Poslije člana 56 dodaju se dva nova poglavlja i 22 nova člana koja glase:

„IVa DOBROVOLJNA LIKVIDACIJA

Član 56a

Banka koja namjerava da donese odluku o prestanku rada banke dužna je da sačini plan dobrovoljne likvidacije, kojim dokazuje da ima veću imovinu od obaveza, kao i da raspolaže novčanim sredstvima za isplatu depozita, a naročito isplatu garantovanih depozita u roku od sedam radnih dana od dana otvaranja postupka dobrovoljne likvidacije.

Prije sačinjavanja plana iz stava 1 ovog člana, banka je dužna da obavi konsultacije sa Centralnom bankom.

Plan dobrovoljne likvidacije iz stava 1 ovog člana banka dostavlja na odobrenje Centralnoj banci najkasnije 90 dana prije planiranog sazivanja skupštine akcionara na kojoj se donosi odluka o prestanku rada banke.

Uz plan dobrovoljne likvidacije iz stava 3 ovog člana, dostavlja se i saglasnost nadzornog odbora na taj plan.

Banka je dužna da od trenutka dostavljanja plana dobrovoljne likvidacije do odobravanja tog plana od strane Centralne banke, raspolaže imovinom sa pažnjom dobrog privrednika.

Centralna banka u roku od 60 dana od dana dostavljanja plana dobrovoljne likvidacije rješenjem odobrava ili odbija plan dobrovoljne likvidacije.

U toku razmatranja plana dobrovoljne likvidacije, Centralna banka može u pisanoj formi zahtijevati od banke da dostavi i dodatne informacije koje Centralna banka ocijeni potrebnim ili da vrati plan dobrovoljne likvidacije banci da izvrši potrebne izmjene.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, Centralna banka utvrđuje rok u kojem je banka dužna da dostavi dodatne informacije, odnosno izmijenjeni plan dobrovoljne likvidacije, a u toku kojeg prestaje da teče rok iz stava 6 ovog člana.

Centralna banka odbija plan dobrovoljne likvidacije u slučaju da:

- 1) banka nije ispunila uslove iz stava 1 ovog člana;
- 2) procijeni da bi sprovođenje dobrovoljne likvidacije ugrozilo prava povjerilaca;
- 3) procijeni da bi sprovođenje dobrovoljne likvidacije narušilo stabilnost finansijskog sistema Crne Gore, ili
- 4) utvrdi postojanje razloga koji bi doveo u pitanje sprovođenje dobrovoljne likvidacije ili ostvarivanje plana dobrovoljne likvidacije.

Skupština akcionara banke donosi odluku o prestanku rada banke nakon odobravanja plana dobrovoljne likvidacije od strane Centralne banke.

Odluka iz stava 10 ovog člana dostavlja se Centralnoj banci bez odlaganja.

Odluka skupštine akcionara o prestanku rada banke donijeta prije odobravanja plana dobrovoljne likvidacije od strane Centralne banke je ništava i ne proizvodi pravno dejstvo.

Centralna banka propisuje bliže uslove i način sačinjavanja plana dobrovoljne likvidacije iz stava 1 ovog člana.

Član 56b

U slučaju iz člana 56a stav 10 ovog zakona, Centralna banka oduzima dozvolu za rad banci i istovremeno donosi rješenje o dobrovoljnoj likvidaciji banke, kojim imenuje i likvidacionog upravnika.

Likvidacioni upravnik jednom mjesečno obavještava Centralnu banku o toku postupka dobrovoljne likvidacije.

U slučaju potrebe izmjene plana dobrovoljne likvidacije, banka je dužna da pribavi prethodno odobrenje Centralne banke.

Nakon donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, na postupak dobrovoljne likvidacije primjenjuju se odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

Dobrovoljna likvidacija banke ne isključuje donošenje mjera reorganizacije ili pokretanje stečajnog postupka.

Centralna banka propisuje bliži sadržaj obavještenja iz stava 2 ovog člana.

IVb POSTUPAK STEČAJA I LIKVIDACIJE SA MEĐUNARODNIM ELEMENTOM

Član 56c

Odredbe čl. 56č do 56p ovog zakona primjenjuju se na banke sa sjedištem u Crnoj Gori i na njihove filijale u drugim državama članicama, banke iz druge države članice i na njihove filijale u Crnoj Gori i na filijale banke iz treće zemlje u Crnoj Gori pod uslovom da ta banka ima filijalu na teritoriji najmanje još jedne države članice.

Država članica, u smislu ovog člana i čl. 56č do 56p ovog zakona, je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.

Treća zemlja, u smislu ovog člana i čl. 56č do 56p ovog zakona, je strana država koja nije država članica.

Filijala, u smislu ovog člana i čl. 56č do 56p ovog zakona, je organizacioni dio banke, koja nema svojstvo pravnog lica i koji obavlja sve ili samo dio poslova iz djelatnosti banke.

Član 56č

Stečajni postupak, odnosno postupak likvidacije nad bankom sa sjedištem u Crnoj Gori, a koja ima filijale u državi članici, sprovodi se u skladu sa ovim zakonom.

Stečajni postupak, odnosno postupak likvidacije nad bankom sa sjedištem u državi članici sprovodi se u skladu sa propisima te države članice.

Član 56ć

Kada sud ili upravni organ, odnosno drugi nadležni organ matične države članice donese odluku o otvaranju stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije nad bankom

koja ima filijalu u drugoj državi članici, taj postupak se odnosi i na tu filijalu, sa pravnim dejstvom prema trećim licima kao i u matičnoj državi članici.

Odluka iz stava 1 ovog člana koja se sprovodi nad bankom iz druge države članice koja ima filijalu u Crnoj Gori, priznaje se bez ograničenja i proizvodi pravne posljedice na teritoriji Crne Gore istovremeno sa nastupanjem pravnih posljedica u matičnoj državi članici.

Kada se u Crnoj Gori kao matičnoj državi članici donosi odluka o otvaranju stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije nad bankom koja ima filijalu u drugoj državi članici, Centralna banka je dužna da o toj odluci i njenim pravnim posljedicama bez odlaganja obavijesti nadležni organ države članice u kojoj posluje ta filijala, i to prije otvaranja navedenog postupka, a ukoliko to nije moguće, neposredno nakon njegovog otvaranja.

Stečajni postupak, odnosno postupak likvidacije otvoren u skladu sa stavom 3 ovog člana odnosi se i na filijalu te banke u drugoj državi članici, sa pravnim dejstvom prema trećim licima kao i u Crnoj Gori.

Stečajni, odnosno likvidacioni upravnik dužan je da izvod rješenja o otvaranju stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije objavi u Službenom listu Evropske unije i u dva dnevna lista svake države članice u kojoj posluje filijala te banke, i to na službenom jeziku, odnosno službenim jezicima tih država članica.

Matična država članica, u smislu ovog zakona, je država članica u kojoj je banka dobila dozvolu za rad.

Član 56d

Odluka o oduzimanju odobrenja za rad banci iz druge države članice koja ima filijalu na teritoriji Crne Gore, donijeta u slučaju pokretanja postupka stečaja, odnosno likvidacije, ne sprečava dalje obavljanje određenih aktivnosti filijale te banke u Crnoj Gori, ako je to potrebno ili primjereno za svrhu postupka stečaja, odnosno likvidacije.

Član 56dž

U slučaju iz člana 56c stav 3 ovog zakona, stečajni, odnosno likvidacioni upravnik bez odlaganja obavještava i pojedinačno poznate povjerioce koji imaju prebivalište, boravište ili sjedište u drugim državama članicama.

U obavještenju iz stava 1 ovog člana naročito se određuju rok za prijavu potraživanja, posljedice propuštanja rokova, organ kojem se prijavljuju potraživanja, sadržina prijave, isprave koje se prilažu uz prijavu.

Obavještenje koje se šalje na službenom jeziku države članice u kojoj povjerilac ima svoje prebivalište, boravište ili sjedište, daje se na obrascu koji pored podataka iz stava 2 ovog člana, u zaglavlju na svim službenim jezicima Evropskog ekonomskog prostora sadrži riječi: „Poziv za prijavu potraživanja i obrazloženje potraživanja. Poštovati rokove!”.

Bliži način obavještavanja povjerilaca i obrazac iz st. 1 i 3 ovog člana propisuje Centralna banka.

Svi povjerioci koji imaju prebivalište, boravište ili sjedište u drugim državama članicama imaju pravo da prijave potraživanja ili podnesu prigovor u vezi sa svojim

potraživanjem na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika te druge države članice.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, prijava potraživanja ili prigovor koje podnosi povjerilac moraju imati u zaglavlju riječi: „Prijava potraživanja” ili „Podnošenje prigovora u vezi sa potraživanjem”, na crnogorskom jeziku.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, a na zahtjev stečajnog, odnosno likvidacionog upravnika povjerioci su dužni da dostave prijavu, odnosno prigovor i na crnogorskom jeziku.

Član 56d

Rokom za prijavu potraživanja iz člana 56dž stav 2 ovog zakona smatra se rok od 30 dana od dana objavljivanja izvoda iz rješenja o otvaranju stečajnog, odnosno likvidacionog postupka u Službenom listu Evropske unije.

Član 56e

Ako je dužnik koji je trebao da ispuní obavezu prema banci nad kojom je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije, ispunio tu obavezu neposredno u filijali u drugoj državi članici, smatra se da je ispunio svoju obavezu prema banci nad kojom je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije pod uslovom da nije bio upoznat sa otvaranjem tog postupka.

Smatra se da dužnik nije upoznat sa otvaranjem postupka stečaja, odnosno likvidacije u smislu stava 1 ovog člana, ako je obavezu ispunio prije javnog obavješćavanja iz člana 56c stav 4 ovog zakona, osim ukoliko se ne dokaže suprotno.

Ako je dužnik iz stava 1 ovog člana ispunio obavezu nakon javnog obavješćavanja iz člana 56c stav 4 ovog zakona, smatraće se da je bio upoznat sa otvaranjem postupka stečaja, odnosno likvidacije, osim ukoliko se ne dokaže suprotno.

Član 56f

Ako Centralna banka namjerava da donese rješenje o pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije nad filijalom banke iz treće zemlje, o toj odluci i o njenim pravnim posljedicama bez odlaganja obavješćava nadležni organ matične države banke iz treće zemlje.

Ako banka iz stava 1 ovog člana ima filijalu i u drugoj državi članici, Centralna banka je dužna da obavješćenje iz stava 1 ovog člana dostavi i nadležnom nadzornom organu te druge države članice, i to prije otvaranja postupka stečaja, odnosno likvidacije, a ako to nije moguće, neposredno nakon njegovog otvaranja.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, Centralna banka je dužna da sarađuje sa drugim nadležnim organima.

Matična država banke iz treće zemlje, u smislu stava 1 ovog člana, je država u kojoj je banka dobila dozvolu za rad.

Član 56g

Postupak stečaja, odnosno likvidacije koji je sud ili upravni organ, odnosno drugi nadležni organ treće zemlje otvorio nad bankom iz treće zemlje koja ima filijalu u Crnoj

Gori, odnosno nad filijalom banke iz treće zemlje u Crnoj Gori, sprovodi se po propisima te treće zemlje, proizvodi bez ograničenja pravne posljedice na teritoriji Crne Gore prema trećim licima i nastupaju istovremeno sa nastupanjem pravnih posljedica u trećoj zemlji.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju postupka stečaja, odnosno likvidacije mjerodavno je pravo Crne Gore za:

- 1) ugovore o radu i radne odnose;
- 2) ugovore koji ovlašćuju na korišćenje ili sticanje nepokretnosti na teritoriji Crne Gore, kao i za određivanje da li imovina predstavlja nepokretnu ili pokretnu stvar, kada se ta imovina nalazi na teritoriji Crne Gore, i
- 3) pravo na nepokretnosti, brodu ili avionu, koja se upisuju u javne knjige i registre koji se vode u Crnoj Gori.

Član 56h

Prilikom otvaranja postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom iz države članice isključivo mjerodavno pravo za:

- 1) ugovore o radu i radne odnose – je pravo države članice koje je mjerodavno za ugovor o radu;
- 2) ugovore koji ovlašćuju na korišćenje ili sticanje neke nepokretnosti i za određivanje da li neka imovina predstavlja nepokretnu ili pokretnu stvar – je pravo države članice na čijem se području ta imovina nalazi;
- 3) prava na nekoj nepokretnosti, brodu ili avionu, koja se upisuju u javne knjige – je pravo države članice pod čijim se nadzorom ta javna knjiga vodi.

Član 56i

Otvaranje postupka stečaja, odnosno postupka likvidacije ne utiče na stvarna i druga prava povjerilaca ili trećih lica na materijalnoj ili nematerijalnoj, pokretnoj ili nepokretnoj imovini banke iz Crne Gore ili druge države članice i to na tačno određeni dio imovine i na ukupan broj neodređenih djelova imovine čiji se sastav mijenja, koji se u trenutku otvaranja postupka stečaja ili likvidacije nalaze na teritoriji druge države članice.

Prava iz stava 1 ovog člana naročito obuhvataju:

- 1) pravo raspolaganja imovinom ili davanja na raspolaganje imovine drugom licu i pravo naplate od primanja ili iz prihoda od te imovine, naročito na osnovu založnog prava ili hipoteke;
- 2) pravo na povraćaj imovine ili povraćaj u pređašnje stanje od lica u čijem je posjedu ta imovina ili je koristi protivno volji lica koje na tu imovinu ima pravo;
- 3) isključivo pravo na namirenje potraživanja, naročito u slučaju postojanja založnog prava na potraživanju ili ustupanja potraživanja radi obezbjeđenja;
- 4) stvarno pravo plodouživanja.

Pravo koje je upisano u javnu knjigu i ima dejstvo prema trećim stranama, a na osnovu kojeg je moguće steći stvarno pravo u smislu stava 1 ovog člana, smatra se stvarnim pravom.

Odredba stava 1 ovog člana ne sprečava isticanje zahtjeva za utvrđivanje ništavosti ili pobijanje pravne radnje, ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Član 56j

Otvaranje postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom iz Crne Gore ili druge države članice koja kupuje određenu stvar ne utiče na pravo zadržavanja prava svojine prodavca, pod uslovom da se stvar u trenutku pokretanja tog postupka nalazila na teritoriji druge države članice, a ne države u kojoj je otvoren postupak stečaja, odnosno postupak likvidacije.

Otvaranje postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom iz Crne Gore ili druge države članice koja prodaje neku stvar ne predstavlja osnov, pod uslovom da je dostavljanje stvari izvršeno, za raskid ili prestanak kupoprodajnog ugovora i ne sprečava sticanje svojine kupca, ako se ta stvar u trenutku otvaranja postupka stečaja, odnosno postupka likvidacije nalazila na teritoriji druge države članice koja nije država u kojoj je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije.

Odredba st. 1 i 2 ovog člana ne sprečava pokretanje postupka za proglašenje ništavim ili pobijanje pravne radnje, ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Član 56k

Otvaranje postupka stečaja, odnosno likvidacije ne utiče na ovlašćenje povjerioca da prebije svoje potraživanje sa potraživanjem banke iz Crne Gore ili druge države članice, ako je to prebijanje dozvoljeno po propisima koji su mjerodavni za potraživanje banke.

Odredba stava 1 ovog člana ne sprečava pokretanje postupka za proglašenje ništavom ili pobijanje pravne radnje, ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Član 56l

Za ugovore o prebijanju i ugovore o netiranju u postupku stečaja, odnosno likvidacije mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na te ugovore.

Za repo ugovore u postupku stečaja, odnosno likvidacije mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na te ugovore.

Odredba stava 1 ovog člana ne utiče na primjenu zakona kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija u pogledu isključenja određenih ugovornih uslova pri sanaciji i ovlašćenja privremenog odlaganja prava na otkaz ugovora.

Transakcije izvršene na regulisanom tržištu podliježu isključivo ugovornom pravu koje reguliše takve transakcije.

Član 56lj

Ako je u drugoj državi članici imenovan stečajni, odnosno likvidacioni upravnik nad bankom iz te države, upravnik to imenovanje dokazuje u Crnoj Gori ovjerenim prepisom izvornika odluke kojom je imenovan ili potvrdom koju je izdao sud ili upravni organ, odnosno drugi nadležni organ države članice, s tim da Centralna banka može zahtijevati prevod te odluke odnosno potvrde na crnogorski jezik bez ovjere ili druge formalnosti.

Stečajni, odnosno likvidacioni upravnik iz stava 1 ovog člana ima na teritoriji Crne Gore sva ovlašćenja koja mu pripadaju po propisima države članice i može imenovati lica koja će mu pomagati u sprovođenju postupka, kao i za zastupanje.

Lica iz stava 2 ovog člana dužna su da poštuju propise Crne Gore, a naročito u dijelu kojim se uređuje način unovčavanja imovine i obavještanje zaposlenih banke nad kojom je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije.

Ovlašćenja upravnika ne uključuju ovlašćenje za primjenu sredstava prinude, ni ovlašćenje za odlučivanje u sudskim ili drugim postupcima.

Član 56m

Otvaranje postupka stečaja, odnosno likvidacije u drugoj državi članici upisuje se u Crnoj Gori na zahtjev stečajnog odnosno likvidacionog upravnika, suda ili upravnog organa države članice u CRPS, u katastar nepokretnosti ili druge odgovarajuće registre.

Ako je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije u Crnoj Gori kao matičnoj državi, stečajni odnosno likvidacioni upravnik dužan je da predloži upis otvaranja postupka stečaja, odnosno likvidacije u svim državama članicama u kojima banka nad kojom je otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije ima filijalu ili u kojoj pruža usluge.

Troškovi upisa iz st. 1 i 2 ovog člana smatraju se troškovima postupka stečaja, odnosno likvidacije.

Član 56n

Kada banka iz Crne Gore ili druge države članice nakon pokretanja postupka stečaja, odnosno likvidacije namiruje potraživanja prodajom nepokretnosti, tada se pravne posljedice te pravne radnje utvrđuju po propisima države članice na čijoj se teritoriji nepokretnost nalazi.

Kada se banka iz Crne Gore nakon pokretanja postupka stečaja odnosno likvidacije namiruje prodajom broda, aviona i finansijskih instrumenata ili prava na tim instrumentima čije postojanje i prenos pretpostavlja upis u javni registar, na račun ili u centralni depozitarni sistem, tada se pravne posljedice te pravne radnje utvrđuju prema pravu države članice u kojoj se vodi taj javni registar, račun ili centralni depozitarni sistem.

Član 56nj

Tokom sprovođenja postupka stečaja, odnosno likvidacije nad bankom sa sjedištem u Crnoj Gori ne primjenjuju se pravila o ništavosti ili pobijanju pravnih radnji koje štete povjericima u cjelini, ako lice u čiju je korist pravna radnja preduzeta dokaže da:

- 1) za pravnu radnju koja šteti povjericima u cjelini nije mjerodavno pravo Crne Gore, već pravo druge države članice, i
- 2) ta pravna radnja prema pravu druge države članice ne može da se ospori.

Član 56o

Za pravne posljedice stečajnog, odnosno likvidacionog postupka na sudske postupke koji su u toku, a koji se odnose na imovinska i druga prava kojih je banka lišena, mjerodavno je pravo države članice u kojoj se postupak vodi.

Član 56p

Sva lica koja primaju ili daju informacije u vezi sa čl. 56c do 56o ovog zakona dužni su da čuvaju podatke i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju obaveze čuvanja povjerljivih informacija propisane zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.“.

Član 15

U članu 57 poslije riječi: „nacrt za glavnu diobu“ dodaje se zarez, a riječi: „ili ne sačini završni stečajni bilans“ zamjenjuju se riječima: „ne sačini završni stečajni bilans ili ne osigura čuvanje bankarskih informacija i dokumentacije, uključujući i informacije o stvarnim vlasnicima bankarskih računa, tokom stečajnog postupka, u skladu sa zakonom“.

Član 16

U članu 58 stav 1 poslije riječi: „nacrt za glavnu diobu“ dodaje se zarez, a riječi: „ili ne sačini završni likvidacioni bilans“ zamjenjuju se riječima: „ne sačini završni likvidacioni bilans ili ne osigura čuvanje bankarskih informacija i dokumentacije, uključujući i informacije o stvarnim vlasnicima bankarskih računa, tokom likvidacionog postupka, u skladu sa zakonom“.

Član 17

Poslije člana 59č dodaju se tri nova člana koja glase:

„Član 59č

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59d

Odredbe čl. 56c do 56p ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 59dž

Stečajni postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaću se po zakonu po kojem su započeti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, odredbe člana 17 stav 6 i člana 50 stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona i na stečajne postupke iz stava 1 ovog člana.“

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenijeta je Direktiva 2001/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. aprila 2001. o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija, a uključuje i izmjene koje su donijete usvajanjem Direktive 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjeni Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU kao i regulativa (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banka sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Predmetni zakon predlaže se u cilju ispunjenja preuzetih obaveza u postupku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, vezanih za pregovaračko Poglavlje 9 - „Finansijske usluge“. Imajući u vidu ubrzavanje svih aktivnosti na realizaciji obaveza iz završnih mjerila za pregovaračka poglavlja, u cilju stvaranja pretpostavki za što brže omogućavanje učlanjenja Crne Gore u Evropsku uniju, pripremljen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka (u daljem tekstu: Predlog zakona), kojim se vrši dalje usaglašavanje sa Direktivom 2001/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. aprila 2001. godine o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija.

Predloženim izmjenama i dopunama uvodi se niz odredbi kojima se uređuju postupci likvidacije i stečaja banaka sa međunarodnim elementom – u slučajevima pokretanja ovih postupaka nad bankama iz Crne Gore koje imaju filijale u drugim državama članicama, nad bankama iz drugih država članica i njihovim filijalama u Crnoj Gori, ili filijalama banaka iz trećih zemalja u Crnoj Gori. Ovim se zaokružuju regulatorne aktivnosti predviđene za postizanje potpune usklađenosti sa pomenutom EU direktivom.

Takođe, ovim zakonom predlažu se pojedine izmjene postojećih odredbi kojima se uređuje postupak stečaja nad bankama, koje izmjene imaju za cilj unapređenje ovog postupka i postizanja veće jasnoće i transparentnosti, a što je takođe usklađeno sa praksama i regulatornim okvirima EU država.

III. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Predloženim zakonom izvršeno je potpuno usklađivanje sa:

Direktivom 2001/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. aprila 2001. godine o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija;

Potpuno usklađeno

kao i sa odredbama propisa kojim je izvršena izmjena Direktive 2001/24/EZ:

Direktivom 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. godine o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjeni Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU kao i uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta.

Potpuno usklađeno

IV. Obrazloženje osnovnih zakonskih rješenja

Odredbom **člana 1 Predloga zakona** predlaže se dopuna člana 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka (u daljem tekstu: Zakon), na način da se poslije stava 3 dodaje novi stav kojim se propisuje postupak dobrovoljne likvidacije koji se sprovodi nad bankom kojoj je Centralna banka oduzela dozvolu za rad, na osnovu odluke Skupštine akcionara banke o prestanku rada banke.

Odredbom **člana 2 Predloga zakona** predlažu se dopune člana 6 stav 1, člana 23 stav 2, člana 25 stav 1, člana 42 stav 1 i člana 49 stav 2 Zakona, u pogledu obavješćavanja u vezi sa stečajnim postupkom, na način da se obezbjeđuje i na internet stranici banke, odnosno Centralne banke.

Odredbom **člana 3 Predloga zakona** predlaže se dopuna člana 13 stav 2 novom tačkom kojom se stečajni upravnik obavezuje i da tokom stečajnog postupka osigura čuvanje poslovnih knjiga i dokumentacije, uključujući i informacije o stvarnim vlasnicima bankarskih računa, u skladu sa zakonima kojima se propisuju način i rokovi čuvanja te dokumentacije. Propisivanjem ovog zahtjeva postiže se usklađenost sa zahtjevima i najboljim praksama neophodnim za dalje procese integracije i usklađivanja crnogorskog zakonodavstva sa međunarodnim standardima i regulativom. Obzirom da je članom 55 stav 1 Zakona predviđena shodna primjena odredbi koje se odnose na stečajni postupak na postupak likvidacije, predloženo će se primjenjivati i na likvidacionog upravnika u slučaju postupka likvidacije nad bankom.

Odredbom **člana 4 Predloga zakona** predlaže se dopuna člana 17 Zakona, kojom se propisuje da troškove u sudskim sporovima u vezi sa upravnim aktima kojima stečajni odbor odlučuje u stečajnom postupku snosi banka.

Odredbom **člana 5 Predloga zakona** predlaže se izmjena člana 24 stav 6 Zakona, na način da se precizira da se oglasom o otvaranju stečajnog postupka pozivaju dužnici da izmire svoja potraživanja, ali ne u cjelokupnom iznosu već ona koja su dospjela. Takođe, u tački 7 istog člana Zakona predlaže se dopuna na način da oglas o otvaranju stečajnog postupka sadrži i dan isticanja oglasa na internet stranici Centralne banke i banke.

Obzirom da je Savjet Centralne banke organ koje je Zakonom ovlašćen da ocjenjuje ispunjenost uslova za otvaranje postupka stečaja, donosi rješenje o otvaranju stečajnog postupka kojim se imenuje stečajni upravnik, imenuje članove stečajnog odbora, te donosi rješenje o zaključenju stečajnog postupka, **članom 6 Predloga zakona** predlaže se izmjena člana 29 stav 3 Zakona na način da se utvrđuje da stečajni upravnik može bez saglasnosti Savjeta Centralne banke, umjesto do sada guvernera, zaposliti najviše do 10% od broja izvršilaca koje je banka imala prije dana otvaranja stečajnog postupka.

Članom 7 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 31 Zakona novim stavom kojim se propisuje tretiranje pitanja kamata prilikom otvaranja stečajnog postupka, a kojim se predlaže da kamate na potraživanja koja banka ima prema svojim dužnicima ne prestaju da se obračunavaju tokom trajanja stečajnog postupka.

Članom 8 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 39 Zakona novim stavom kojim se bliže uređuje sadržaj prijave potraživanja povjerilaca u stečajnom postupku.

Članom 9 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 44 stav 2 Zakona na način da stečajni upravitelj, po prethodno pribavljenoj saglasnosti stečajnog odbora, može vršiti prodaju i putem prikupljanja ponuda ili neposrednom pogodbom i u slučaju da prethodno nadmetanje iz stava 1 ovog člana nije uspješno ili nije moguće.

Članom 10 Predloga zakona predlaže se tehnička izmjena u prvom stavu člana 46 Zakona, kao i dopuna novim stavom kojim se propisuje obaveza stečajnog upravitelja da kvartalno sačinjava i na oglasnoj tabli i internet stranici banke objavljuje izvještaj o prodaji i stanju stečajne mase i iznosu ukupnih potraživanja banke.

Odredbom **člana 11 Predloga zakona** predlaže se dopuna člana 50 Zakona novim stavom kojim se propisuje obaveza stečajnog upravitelja i stečajnog odbora da predaju poslovne knjige i dokumentaciju banke u vezi sa sprovedenim postupkom stečaja, na čuvanje Centralnoj banci nakon okončanja tog postupka.

Odredbom **člana 12 Predloga zakona** predlaže se tehnička izmjena u članu 52 stav 3 Zakona.

Obzirom da se Predlogom zakona predlaže dopuna Zakona novim odredbama kojima se uređuje postupak dobrovoljne likvidacije, odredbom **člana 13 Predloga zakona** predlaže se brisanje člana 53 Zakona, kojim se propisuje da je predsjednik upravnog odbora banke čiji je nadležni organ donio odluku o prestanku rada banke dužan da tu odluku dostavi Centralnoj banci, narednog dana od dana njenog donošenja.

Članom 14 Predloga zakona predlaže se dodavanje dva nova poglavlja sa 22 nova člana kojim se uređuje dobrovoljna likvidacija i vrši usklađivanje sa zahtjevima Direktive 2001/24/EZ. Naime, predlaže se dopuna Zakona sa dva nova čl. 56a i 56b kojima se uređuje postupak dobrovoljne likvidacije koji pokreće sama banka donošenjem odluke o prestanku poslovanja te banke. Banka je, prethodno dužna, da sačini plan dobrovoljne likvidacije, koji dostavlja Centralnoj banci na odobrenje najkasnije 90 dana prije planiranog sazivanja skupštine akcionara na kojoj se donosi odluka o prestanku rada banke. Takođe, predloženim odredbama detaljnije se razrađuju obaveze banke, kao i postupanje Centralne banke u ovom postupku.

Dodatno, sa ciljem potpunog usklađivanja Zakona sa odredbama **pomenute direktive** predlaže se dopuna novim poglavljem sa 20 novih članova (čl. 56c do 56p) kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu pokretanja i sprovođenja postupaka likvidacije i stečaja banaka i njihovih filijala sa međunarodnim elementom. Odredbama novih članova propisuju se zahtjevi u pogledu pravnih posljedica koje proizvodi pokretanje i sprovođenje postupaka likvidacije i stečaja, mjerodavno pravo u tim slučajevima, kao i obaveze savjetovanja, saradnje, razmjene informacija i obavješćavanja između nadležnih tijela koja pokreću i sprovode ove postupke, uključujući i obaveze likvidacionog, odnosno stečajnog upravitelja, ali i obaveza čuvanja povjerljivih informacija. Takođe, propisuju se posebni zahtjevi za obavješćavanje poznatih povjerilaca, zatim način i sadržaj obavješćenja i rokovi za prijavu potraživanja. Dodatno, utvrđeni su i zahtjevi u pogledu specifičnih ugovornih odnosa i namirenja potraživanja.

Odredbama **čl. 15 i 16 Predloga zakona** predlažu se izmjene odredbi čl. 57 i 58 Zakona, odnosno njihovo usklađivanje sa predloženim proširenjem dužnosti stečajnog i likvidacionog upravitelja (dopuna člana 13 Zakona), tako da propuštanje izvršenje tih dužnosti takođe predstavlja prekršaj.

Članom 17 Predloga zakona predlaže se dopuna sa tri nova člana 59c, 59d i 59dž kojim se propisuje da će se podzakonski akti za sprovođenje Zakona donijeti u roku od 12 mjeseci, od dana stupanja na snagu Zakona te odložena primjena odredbi koje se, u cilju potpunog usklađivanja sa relevantom direktivom, dodaju članom 14 Predloga zakona (čl. 56c do 56p) do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Takođe, utvrđuje se prelazna odredba kojom se propisuje da se svi stečajni postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončavaju po zakonu po kojem su započeti. Predlaže se i izuzetak od ove odredbe, da se odredbe člana 17 stav 6 i člana 50 stav 4 Zakona, kojim se uređuju tretman troškova u sudskim sporovima u vezi sa upravnim aktima kojima stečajni odbor odlučuje u stečajnom postupku i obaveza čuvanja poslovnih knjiga i dokumentacije i nakon zaključenja stečajnog postupka, primjenjuju od dana stupanja na snagu i u odnosu na započete stečajne postupke.

Odredbom **člana 18 Predloga zakona** predviđa se stupanje na snagu Predloga zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI. Tekst odredaba zakona koje se mijenjaju

Član 2

Stečajni postupak sprovodi se nad bankom kojoj je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) oduzela dozvolu za rad i čije su obaveze veće od njene imovine.

Stečajni postupak sprovodi se i na predlog likvidacionog upravnika kada, u toku sprovođenja postupka likvidacije banke, utvrdi da imovina banke nije dovoljna da podmiri potraživanja povjerilaca.

Postupak likvidacije sprovodi se nad bankom kojoj je Centralna banka oduzela dozvolu za rad, a nijesu ispunjeni uslovi za sprovođenje stečajnog postupka.

Član 6

Rješenje donijeto u stečajnom postupku, odnosno u postupku likvidacije ističe se na oglasnoj tabli Centralne banke, banke u stečaju, odnosno likvidaciji i njihovim djelovima (u daljem tekstu: banka).

Protiv konačnog rješenja koje se donese u stečajnom postupku, odnosno u postupku likvidacije može se pokrenuti upravni spor, pred nadležnim sudom.

Član 13

Stečajni upravnik preuzima ovlašćenja nadzornog odbora i upravnog odbora banke i vrši ih shodno potrebama stečajnog postupka, u skladu sa ovim zakonom.

Stečajni upravnik je dužan naročito da:

- 1) obezbijedi imovinu banke;

Član 52

Savjet Centralne banke donosi rješenje o likvidaciji banke, kojim se imenuje i likvidacioni upravnik.

Rješenje o likvidaciji banke je konačno.

Rješenje o likvidaciji banke dostavlja se banci i registarskom sudu.

Protiv rješenja o likvidaciji banke može se pokrenuti upravni spor.

Nadležan sud je dužan da u sporu iz stava 4 ovog člana donese odluku u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

Član 53

Predsjednik upravnog odbora banke čiji je nadležni organ donio odluku o prestanku rada banke dužan je da tu odluku dostavi Centralnoj banci, narednog dana od dana njenog donošenja.

Član 57

Novčanom kaznom od 500 do 1.000 EUR kazniće se za prekršaj stečajni upravnik, ako ne obezbijedi imovinu banke; ne ažurira poslovne knjige, knjigovodstvenu i drugu dokumentaciju banke; do dana otvaranja stečajnog postupka; ne dostavi Fondu za zaštitu depozita podatke, a po potrebi i dokumentaciju, koji su potrebni za obračun i isplatu garantovanih depozita u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita; ne sačini popis imovine banke; ne sastavi početni bilans stečaja; se ne stara o ostvarivanju potraživanja banke; ne sastavi izvještaj o finansijskom stanju banke; ne donese odluku po prijavljenim potraživanjima povjerilaca, uključujući i potraživanja Fonda za zaštitu depozita po osnovu isplate garantovanih depozita; ne preduzima mjere da unovči imovinu banke; ne sastavi nacrt za glavnu diobu ili ne sačini završni stečajni bilans (član 13).

Član 58

Novčanom kaznom od 500 do 1.000 EUR kazniće se za prekršaj likvidacioni upravnik, ako ne obezbijedi imovinu banke; ne ažurira poslovne knjige, knjigovodstvenu i drugu dokumentaciju banke do dana otvaranja likvidacionog postupka; ne sačini popis imovine banke; ne sastavi početni bilans likvidacije; ne stara se o ostvarivanju potraživanja banke; ne sastavi izvještaj o finansijskom stanju banke; ne preduzima mjere da unovči imovinu banke; ne sastavi nacrt za glavnu diobu ili ne sačini završni likvidacioni bilans (član 55 stav 1, a u vezi sa članom 13).

Novčanom kaznom od 500 do 1.000 EUR, kazniće se za prekršaj likvidacioni upravnik, ako ne podnese predlog Centralnoj banci za sprovođenje stečajnog postupka kada su za to ispunjeni uslovi (član 54).

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO FINANSIJA
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Važećim Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka, koji se primjenjuje od 15. oktobra 2001. godine, a koji je u izmijenjen 2008, 2010, 2019. i posljednji put 2024. godine, uređuju se uslovi i postupak stečaja i likvidacije banaka kojima je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) oduzela dozvolu za rad. Ovim propisom izvršeno je djelimično usklađivanje sa Direktivom 2001/24/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 4. aprila 2001. godine o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija. Takođe, odredbe ovog zakona su u toku 2019. i 2024. godine usklađivane sa odredbama Direktive 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava kao i o izmjeni Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU i regulativa (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta, u pogledu redosleda prioriteta kod isplate potraživanja povjerilaca banke nad kojom se otvara postupak stečaja. Dodatno, djelimično usklađivanje sa odredbama Direktive 2001/24/EZ izvršeno je i kroz odredbe Zakona o kreditnim institucijama („Sl. list Crne Gore”, br. 72/19, 8/21, 24/25), kojima su utvrđene mjere reorganizacije koje su instrumenti koji imaju za cilj očuvanje ili obnavljanje finansijske stabilnosti kreditne institucije. Dalje, potpuno usklađivanje Zakona o stečaju i likvidaciji banaka sa pravnom tekovinom EU je od izuzetnog značaja za unapređenje finansijskog sistema Crne Gore u pogledu njegove sigurnosti, efikasnosti i stabilnosti, i predstavlja jedan od ključnih koraka ka ispunjavanju zahtjeva za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji, odnosno zatvaranju Pregovaračkog poglavlja 9 – Finansijske usluge. Imajući u vidu ubrzavanje svih aktivnosti na realizaciji obaveza iz završnih mjerila za pregovaračka poglavlja, a u cilju stvaranja pretpostavki koje će doprinijeti bržem omogućavanju učlanjenja Crne Gore u Evropsku uniju, pripremljen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka (u daljem tekstu: Predlog zakona), kojim se vrši dalje potpuno usaglašavanje sa Direktivom 2001/24. Ovo usaglašavanje se odnosi na dio odredbi kojima se uređuju postupci reorganizacije i likvidacije (odnosno stečaja) banaka sa međunarodnim elementom: u slučajevima pokretanja ovih postupaka nad bankama iz Crne Gore koje imaju filijale u drugim državama članicama, nad bankama iz drugih država članica i njihovim filijalama u Crnoj Gori, ili filijalama banaka iz trećih zemalja u Crnoj Gori.	

Naime, ovim odredbama Direktive se uvodi koordinacija nadležnih organa u sprovođenju mjera restrukturiranja i likvidacijskom postupku, obezbjeđuje se međusobno priznavanje likvidacionih postupaka i njihovih posljedica u EU i obezbjeđuje da se ključna uloga koju nadležni organi matične države članice imaju prije pokretanja likvidacionog postupka (uključujući i donošenje odluka i priznavanje dejstava tih odluka) nastavi i tokom likvidacionog postupka kako bi on mogao pravilno da se sprovodi i okonča. Dodatno, obezbjeđuje se jednako postupanje prema povjeriocima u pogledu pružanja informacija, odnosno obaveze objavljivanja bitnih informacija, čime se omogućava prijava potraživanja ili podnošenje prigovora vezanih za ova potraživanja u okviru propisanih rokova. Takođe, omogućava se priznavanje odluka o imenovanju likvidacionog upravnika, uključujući i njegova ovlašćenja u svim državama EU, u skladu sa zakonom, kao i čuvanje poslovne tajne od strane svih organa uključenih u ove postupke u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Prenošenjem ovih odredbi zaokružuju se regulatorne aktivnosti predviđene za postizanje potpune usklađenosti sa pomenutom direktivom.

Takođe, Predlogom zakona se predlažu pojedine izmjene postojećih odredbi kojima se uređuje postupak stečaja nad bankama, koje izmjene imaju za cilj unapređenje ovog postupka i postizanja veće jasnoće i transparentnosti, a što je takođe usklađeno sa praksama EU država članica, kao i postupak dobrovoljne likvidacije solventne banke koja je donijela odluku o prestanku rada.

U opciji „status quo“, spriječilo bi se dalje unaprjeđenje regulatornog okvira kojim se uređuju postupci stečaja i likvidacije banaka i ne bi bilo moguće izvršiti usklađenost postojećeg nacionalnog regulatornog okvira sa važećim evropskim propisima, što bi u krajnjem odložilo ili onemogućilo pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Usvajanjem predloženih izmjena i dopuna zakona stvorice se preduslovi za ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- unapređenje i dodatno osnaživanje regulatornog okvira kojim se uređuje sprovođenje postupaka stečaja i likvidacije banaka u našoj zemlji u skladu sa najvišim evropskim standardima;
- stvara se dodatni impuls za jačanje bankarskog sistema i stabilnost finansijskog sistema u državi.

Predlog zakona nije uvršten u postojeće strategije ili programe Vlade, ali, uzimajući u obzir ključni uticaj koji neusklađenost sa Direktivom 2001/24 može imati na postupak pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u dijelu privremenog zatvaranja pregovaračkog Poglavlja 9 - „Finansijske usluge“, ocijenjeno je da je donošenje ovog zakona neophodno.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Predloženim zakonom finalizuje se usklađivanje regulatornog okvira sa Direktivom 2001/24, te se nakon usvajanja navedenih izmjena i dopuna Zakona očekuje pozitivno mišljenje EK čime se stiču uslovi za ispunjenje obaveza preuzetih u postupku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i konkretno, prvog završnog mjerila u pregovaračkom Poglavlju 9 - „Finansijske usluge“, u skladu sa planiranim rokom.

U slučaju opcije „status quo“ izostalo bi potpuno usklađivanje propisa kojim se regulišu postupci stečaja i likvidacije banaka sa pravnom tekovinom EU, što bi posljedično ugrozilo ispunjavanje mjerila iz Poglavlju 9, odnosno ocjenu Crne Gore ka članstvu u Evropskoj uniji.

Konkretno, opcijom „status quo“ bila bi onemogućena potpuna implementacija EU propisa i standarda u pravni sistem Crne Gore, između ostalog:

- primjena principa kontrole matične zemlje, odnosno da se pravo države članice u kojoj banka nad kojom je pokrenut postupak stečaja/likvidacije ima sjedište primjenjuje na cijeli stečajni/likvidacioni postupak;
- zahtijev da se sve relevantne strane, uključujući poznate povjerioce, obavijeste o otvaranju stečajnog/likvidacionog postupka nad bankom, što uključuje i obavezu objave tih informacija u Službenom listu Evropske unije i najmanje dva dnevna lista svake države članice u kojoj ta banka ima filijalu;
- primjena prava matične države na postupak stečaja/likvidacije u cijeloj EU, naročito u pogledu:
 - ovlašćenja stečajnog/likvidacionog upravnika,
 - posljedice stečajnog/likvidacionog postupka na sve tužbene zahtjeve povjerilaca i
 - raspodjelu troškova;
- uticaj stečajnog/likvidacionog postupka i primjenjivo pravo u vezi sa određenim ugovorima i drugim pravima na koje postupak može uticati, kao što su ugovori o radu i imovinska prava;
- zahtijeva u vezi sa čuvanjem povjerljivih informacija u vezi sa stečajnim/likvidacionim postupkom.

Takođe, izostalo bi dalje unapređenje uređivanja stečajnog postupka i propisivanje postupka dobrovoljne likvidacije banke koje se predlaže Predlogom zakona u cilju postizanja veće jasnoće i transparentnosti u sprovođenju ovih postupaka.

Navedenim mehanizmima se dodatno unapređuje i uloga Centralne banke u vršenju zakonom utvrđenih ovlašćenja i nadležnosti, ali i efikasno i stabilno poslovanje kreditnih institucija što će u krajnjem imati pozitivan efekat na stabilnost bankarskog i finansijskog sistema u Crnoj Gori.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Obzirom da se Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka uređuju uslovi i postupak stečaja i likvidacije banaka, nakon što su ispunjeni propisani uslovi, te da se Predlogom zakona predlažu izmjene i dopune tog zakona koje prvenstveno imaju za cilj dalje usklađivanje sa odredbama EU propisa, usvajanje predloženog Predloga zakona neće, direktno ni indirektno, uticati na poslovanje banaka/kreditnih institucija.

Procijenjeno je i da drugi zahtjevi utvrđeni ovim Predlogom zakona sa ciljem postizanja veće jasnoće i transparentnosti u sprovođenju postupaka stečaja i likvidacije, neće predstavljati opterećenje za banke.

Primjena predloženog propisa neće izazvati troškove građanima i privredi, uključujući i malim i srednjim preduzećima.

Predloženi propis ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata, niti utiče na tržišnu konkurenciju.

Mišljenja smo da Predlog zakona neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera, niti stvoriti troškove za građane i privredu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbijediti finansijska sredstava iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Kako nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava, tako nije ni korišćena metodologija za obračun finansijskih izdataka/prihoda.

Implementacijom propisa neće se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.

Nisu postojale sugestije Ministarstva finansija na Predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Prilikom izrade ovog zakona nije korišćena eksterna ekspertna podrška.

Javna rasprava za razmatranje Nacrta zakona sprovedena je u periodu od 30.4.2025. godine do 26.5.2025. godine (<https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-za-nacrt-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-stecaju-i-likvidaciji-banaka>). Obavještenje o javnoj raspravi je dostavljeno svim bankama u Crnoj Gori, Udruženju banaka Crne Gore i Centralnoj banci Crne Gore, a u predviđenom roku pristigle su primjedbe i sugestije Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica member of OTP Group i NVO Akcija za socijalnu pravdu, na osnovu čega je pripremljen odgovarajući izvještaj.

Sve dostavljene primjedbe na Nacrt zakona pažljivo su razmotrene. Ocijenjeno je da pojedini predlozi nijesu opravdani, jer su postojeća rješenja već usklađena sa propisima Evropske unije i uporednom praksom, kao i da obezbjeđuju ravnotežu između efikasnosti i zaštite prava učesnika u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije.

S druge strane, prihvaćeni su predlozi koji doprinose boljoj informisanosti povjerilaca, kao što je njihovo češće informisanje o toku postupka, odnosno stanju stečajne mase i prodaji imovine, kao i obaveza donošenja podzakonskih propisa kojima se uređuje plan dobrovoljne likvidacije i sadržaj obavještenja o toku postupka likvidacije.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju ovog zakona.

Mjere koje će biti preduzete u toku primjene ovog zakona da bi se osiguralo ispunjenje očekivanih ciljeva su sljedeće:

- preduzimanje potrebnih regulatornih aktivnosti za implementaciju zakona,
- po potrebi, Centralna banka će preduzimati odgovarajuće mjere u slučaju njegove neodgovarajuće primjene,
- Centralna banka će podsticati usklađenost otvorenošću i spremnošću za komunikaciju, pripremanjem mišljenja, odobrenja, saglasnosti i po potrebi stručnom procjenom,
- Centralna banka će u svojim izvještajima objavljivati informacije o praćenju sprovođenja ovog zakona.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva predloženog zakona jesu ocjena stepena usklađenosti sa relevantnim propisima EU i efikasnost sprovedenih postupaka stečaja i likvidacije.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka kao Ustavom određena samostalna organizacija, odgovorna za monetarnu i finansijsku stabilnost i funkcionisanje bankarskog sistema, koja u skladu sa zakonom utvrđenim funkcijama uređuje i obavlja poslove u vezi sa stečajem i likvidacijom banaka.

Datum i mjesto

02.07.2025. godine

Starješina

